

Национален статистически институт
Ключови показатели за България*

Последни данни: 2 юли 2014 г.

Следваща актуализация: 1 октомври 2014 г.

		2011	2012	2013	Дек.'13	Ян.'14	Февр.'14	Март'14	Април'14	Май '14
1. Производство										
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	-4,2	-6,0	-8,7	-9,9	-8,9	-8,3	-5,2	-5,2	-0,9
Промишлено производство ^{1.2}	yoу % ch.	6,0	-0,2	0,0	0,0	2,5	5,9	3,6	5,0	
		2011	2012	2013	IV тр.'12	I тр.'13	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14
Брутен вътрешен продукт ^{1.3}	yoу % ch.	1,8	0,6	0,9	0,3	0,4	0,4	0,9	1,2	1,2
2. Индивидуално потребление										
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	-41,0	-42,9	-39,6	-40,0	-37,7	-39,8	-40,7	-34,8	-30,0
		2011	2012	2013	Дек.'13	Ян.'14	Февр.'14	Март'14	Април'14	Май '14
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.	0,5	5,4	2,9	5,5	7,3	9,3	5,6	2,4	
		2011	2012	2013	IV тр.'12	I тр.'13	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14
Индивидуално крайно потребление ^{2.3}	yoу % ch.	1,7	3,2	-1,8	1,8	-0,2	-1,5	-1,3	-0,7	1,8
3. Инвестиции										
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	70,9	70,5	69,5	71,4	68,0	69,5	69,8	70,8	69,5
Бруто образуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.	-6,5	4,0	-0,3	2,4	2,4	1,0	1,8	3,1	3,4
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	0,4	0,4	0,2	0,2	-0,7	0,8	0,2	0,5	0,7
4. Пазар на труда										
Коефициент на безработица ^{4.1}	%	11,3	12,3	12,9	12,4	13,8	12,9	12,0	13,0	13,0
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.	-2,9	-1,1	0,0	-0,7	0,1	0,9	-0,1	-0,7	1,4
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.	7,1	2,9	8,2	1,6	8,7	8,6	7,1	8,4	3,6
		2011	2012	2013	Дек.'13	Ян.'14	Февр.'14	Март'14	Април'14	Май '14
Недостиг на работна сила в промишлеността ^{4.4}	%	7,5	8,7	8,6	9,8	9,7	9,1	10,1	9,9	11,1
Заплати ^{4.5}	yoу % ch.	5,8	6,6	10,5	7,6	2,7	1,8	2,1		
5. Международни трансакции										
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	-40,6	-46,5	-49,0	-38,0	-51,2	-54,4	-52,6	-51,5	-41,2
Износ на стоки ^{5.2}	млн. евро	20264,3	20770,2	22228,2	1584,8	1584,8	1647,9	1620,7	1738,6	
Внос на стоки ^{5.3}	млн. евро	-22420,4	-24230,4	-24581,5	-1945,2	-1922,8	-1849,1	-1907,2	-2089,7	
Търговско салдо ^{5.4}	млн. евро	-2156,1	-3460,3	-2353,3	-360,4	-338,0	-201,1	-286,5	-351,1	
Текуща сметка ^{5.5}	млн. евро	33,2	-333,9	751,3	-354,4	-277,4	-127,7	322,6	-211,6	
Преки инвестиции (нето) ^{5.6}	млн. евро	1212,7	802,0	957,3	-315,0	60,6	14,6	-9,3	99,5	
Портфейлни инвестиции (нето) ^{5.7}	млн. евро	-357,4	-898,4	-128,2	-97,7	11,0	-192,3	12,9	-63,5	
		2011	2012	2013	IV тр.'12	I тр.'13	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14
Износ на стоки и услуги ^{5.8}	yoу % ch.	12,3	-0,4	8,9	-0,7	10,4	5,5	10,3	9,3	1,5
Внос на стоки и услуги ^{5.9}	yoу % ch.	8,8	3,3	5,7	0,2	7,8	2,7	7,4	6,9	6,3
6. Цени										
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.	3,4	2,4	0,4	-0,9	-1,4	-2,1	-2,0	-1,3	-1,8
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.	8,6	5,3	-1,3	-2,9	-2,0	-2,5	-1,6	-0,9	
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	8,8	9,7	2,4	4,7	3,9	1,2	0,5	8,2	8,5
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	4,7	5,3	0,2	0,4	-2,2	-3,9	-1,8	0,4	-0,1
7. Парични и финансови показатели										
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	3,8	2,3	1,1	1,0	1,0	0,9	0,8	0,8	
МЗ ^{7.2}	yoу % ch.	12,2	8,4	8,9	8,9	10,1	9,2	8,3	8,3	8,7
Вземания по кредити на нефинансови предприятия и домакинства ^{7.3}	yoу % ch.	3,3	2,8	0,0	0,0	-0,4	0,7	1,2	1,6	1,8
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1,40	1,50	1,50	1,42	1,44	1,43	1,41	1,42	1,43
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	132,1	131,0	134,1	134,1	134,6	135,3	136,3	136,6	

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

* Ключовите индикатори се разработват в съответствие със системата от показатели за еврозоната. Аналитичният материал се актуализира тримесечно. Източник на данните са статистически изследвания на НСИ и данни на БНБ.

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през май 2014 г. **показателят на доверие в промишлеността** се повишава с 4.3 пункта в сравнение с април 2014 година.

През април 2014 г. календарно изгладеният **индекс на промишленото производство** регистрира ръст от 5.0% спрямо съответния месец на 2013 година (по предварителни данни). Увеличение е отчетено в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 13.6%, в добивната промишленост - с 11.1%, и в преработващата промишленост - с 3.8%.

По предварителни данни произведеният **брутен вътрешен продукт (БВП)** през първото тримесечие на 2014 г. възлиза на 16 097 млн. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 2 222 лв. от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.42822 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 11 271 млн. долара и съответно на 1 556 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 8 230 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 136 евро. Сезонно изгладените данни показват растеж от 1.2% на БВП през първото тримесечие на 2014 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година.

2. Индивидуално потребление

През април 2014 г. **общият показател на доверие на потребителите** се покачва с 4.8 пункта спрямо равнището си от януари, като при населението в градовете увеличението е 4.6 пункта, а сред населението в селата - 5.4 пункта. Мненията на потребителите за развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията им за следващите дванадесет месеца, са по-малко негативни спрямо предходното наблюдение, в резултат на което балансовите показатели се увеличават съответно с 5.0 и 5.2 пункта.

През април 2014 г. **оборотът в търговията на дребно**, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, нараства с 2.4% спрямо същия месец на предходната година (по предварителни данни). Оборотът нараства по-значително в

търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет – с 18.0%, в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 14.1%, в търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 4.3%. Спад е регистриран в търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 8.8%, в търговията на дребно с разнообразни стоки - с 8.5%, и в търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия – с 5.1%.

За **индивидуално потребление на населението** през първото тримесечие на 2014 г. се изразходват 80.7% от произведения БВП. Реалното увеличение на показателя спрямо съответното тримесечие на 2013 г. е 1.8% (според сезонно изгладените данни).

3. Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през април е с 1.3 пункта под нивото от януари и достига 69.5%.

Бруто образуването в основен капитал през първото тримесечие на 2014 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни се увеличава в реално изражение с 3.4%. Относителният дял на тази категория в БВП е 17.5%.

4. Пазар на труда

През първото тримесечие на 2014 г. **общият брой на заетите лица на възраст 15 и повече навършени години** е 2 894.1 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 46.5%, като в сравнение с първото тримесечие на 2013 г. относителният дял на заетите лица се увеличава с 0.9 процентни пункта.

През първото тримесечие на 2014 г. **безработните лица** в страната са 433.0 хил., а коефициентът на безработица - 13.0%. В сравнение с първото тримесечие на 2013 г. през първото тримесечие на 2014 г. броят на безработните е с 5.1% по-нисък, а коефициентът на безработица намалява с 0.8 процентни пункта.

Според бизнес анкетите на НСИ през май 2014 г. 11.1% от промишлените предприятия посочват **недостига на работна сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През март 2014 г. **средната работна заплата** е 813 лв., което е с 4.2% повече в сравнение с предходния месец, а спрямо март 2013 г. ръстът е 2.1%.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през май 2014 г. в сравнение с април 2014 г. се регистрира увеличение на **поръчките от чужбина** с 10.3 пункта.

За периода януари - април 2014 г. **текущата сметка** е отрицателна и възлиза на 211.6 млн. евро (0.5% от БВП) при излишък от 54.2 млн. евро (0.1% от БВП) за периода януари - април 2013 година.

За януари - април 2014 г. **търговското салдо** е отрицателно и е в размер на 1176.7 млн. евро (2.9% от БВП) при дефицит от 608 млн. евро (1.5% от БВП) за същия период на 2013 година.

Износът (FOB) е 1 738.6 млн. евро за април 2014 г., като се понижава с 229.1 млн. евро (11.6%) в сравнение с този за април 2013 година. За периода януари - април 2014 г. износът (FOB) е 6 607 млн. евро, като намалява с 573.2 млн. евро (8%) в сравнение с този за същия период на 2013 година. Износът за периода януари - април 2013 г. нараства на годишна база с 15%. **Вносът (FOB)** за април 2014 г. е 2 089.7 млн. евро, като намалява с 37.1 млн. евро (1.7%) спрямо април 2013 година. За периода януари - април 2014 г. вносът (FOB) е 7783.7 млн. евро, като намалява с 4.5 млн. евро (0.1%) спрямо същия период на 2013 година. Ръстът на вноса за периода януари - април 2013 г. на годишна база е 2.6%.

Преките инвестиции в чужбина нарастват със 7.1 млн. евро при увеличение от 10.2 млн. евро за април 2013 година. За периода януари - април 2014 г. те са 37.9 млн. евро при 27.3 млн. евро за същия период на 2013 година. **Преките чуждестранни инвестиции в страната** възлизат на 106.6 млн. евро при отрицателни в размер на 67.8 млн. евро за април 2013 година. За периода януари - април 2014 г. те са 218.5 млн. евро (0.5% от БВП) при 305.1 млн. евро (0.8% от БВП) за същия период на 2013 година.

Порфейлните инвестиции - активни се повишават с 55.3 млн. евро при увеличение от 48.9 млн. евро за април 2013 година. **Порфейлните инвестиции - пасиви** се понижават с 8.2 млн. евро при увеличение от 4.1 млн. евро за април 2013 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги е отрицателно. **Вносът и износът на стоки и услуги** се увеличават съответно с 6.3 и 1.5% спрямо първото тримесечие на предходната година (по предварителни данни).

6. Цени

През май 2014 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** намалява с -1.8% в сравнение със същия месец на 2013 година. В сравнение с предходния месец увеличение на цените има при „облекло и обувки” и „разнообразни стоки и услуги”. Цените остават на равнището от миналия месец при „алкохолни напитки и тютюневи изделия”, „жилища”, „жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома” и „здравеопазване”.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през април 2014 г. спада с 0.9% в сравнение със същия месец на 2013 година. Цените намаляват в добивната промишленост - с 10.1%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 1.3%, докато в преработващата промишленост цените са на равнището от април 2013 година.

По данни от конюнктурната анкета през май 2014 г. промишлените предприемачи очакват запазване на равнището на **продажните цени** през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През април 2014 г. **тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР** се запазва на 0.83% в сравнение с предходния месец при стойност 1.22% през април 2013 година.

През май 2014 г. годишният прираст на широките пари (**паричния агрегат М3**) е 8.7% при 8.3% през април 2014 година. В края на май т.г. те са 68.218 млрд. лв. (85.5% от БВП) при 67.787 млрд. лв. към април 2014 година (85% от БВП).

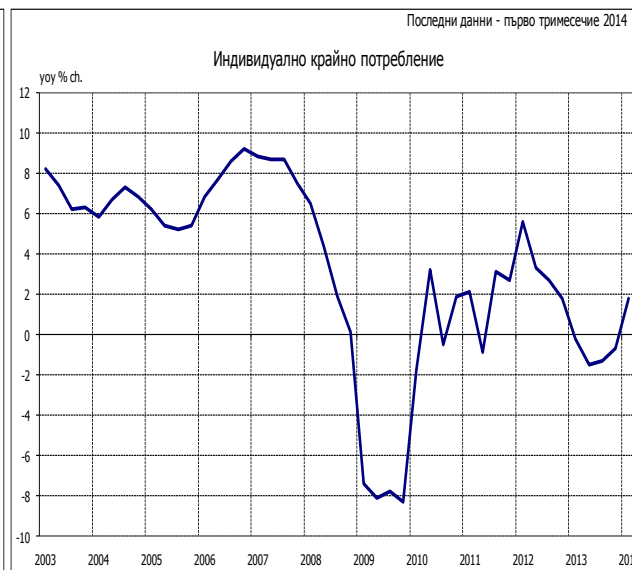
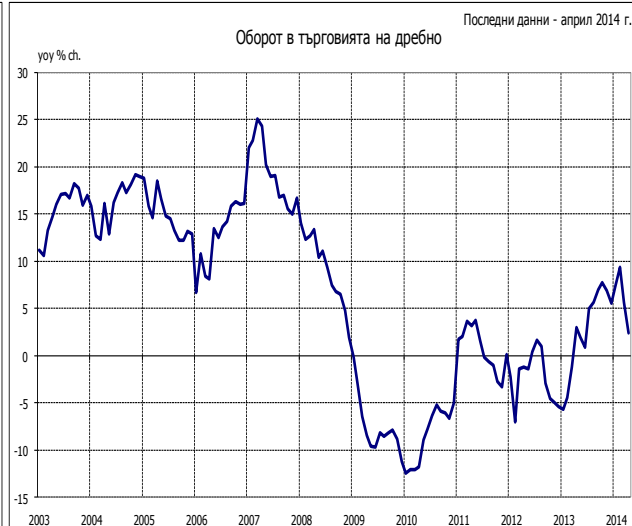
Обемът на **вземанията по кредити на нефинансови предприятия и домакинства и НТООД** през май 2014 г. възлиза на 54.448 млрд. лева. Кредитите за Нефинансови предприятия нарастват с 2.6% на годишна база през май т.г. (2.3% годишно увеличение през април 2014 година) и в края на месеца достигат 35.838 млрд. лв. (44.9% от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са 18.610 млрд. лв. (23.3% от БВП) в края на май 2014 година. Спрямо същия месец на 2013 г. те нарастват с 0.3% (0.2% годишно увеличение през април 2014 година).

През май 2014 г. **обменният курс на лева спрямо долара** се увеличава в сравнение с предходния месец от 1.42 на 1.43.

1. ПРОИЗВОДСТВО

2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

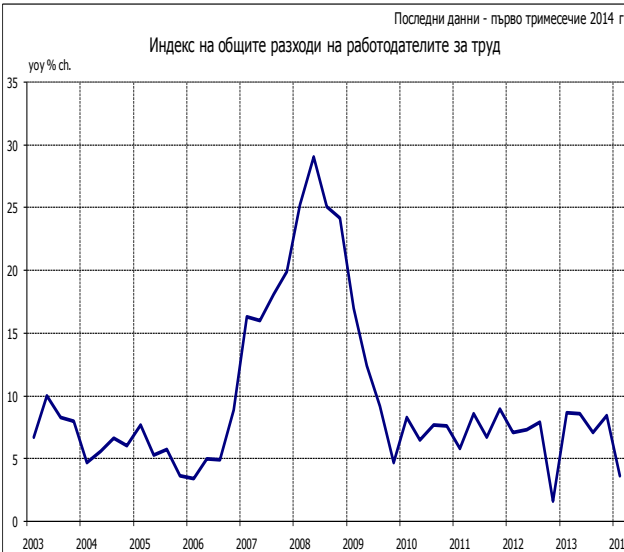
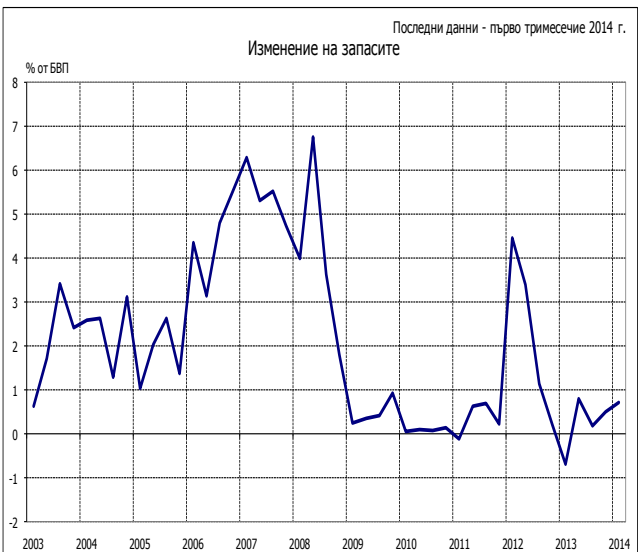
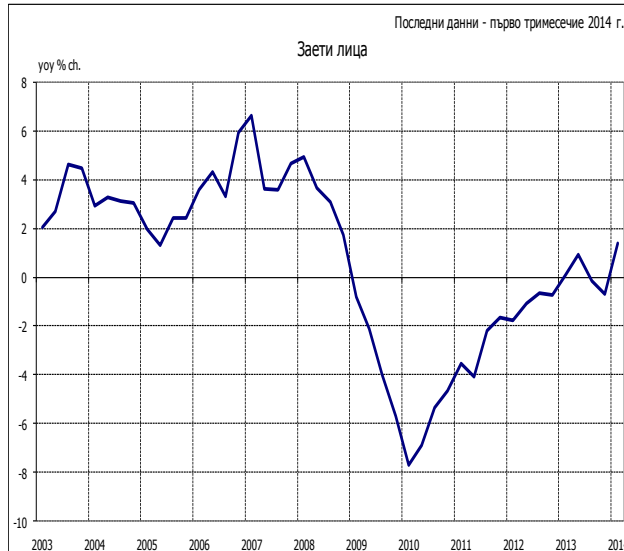
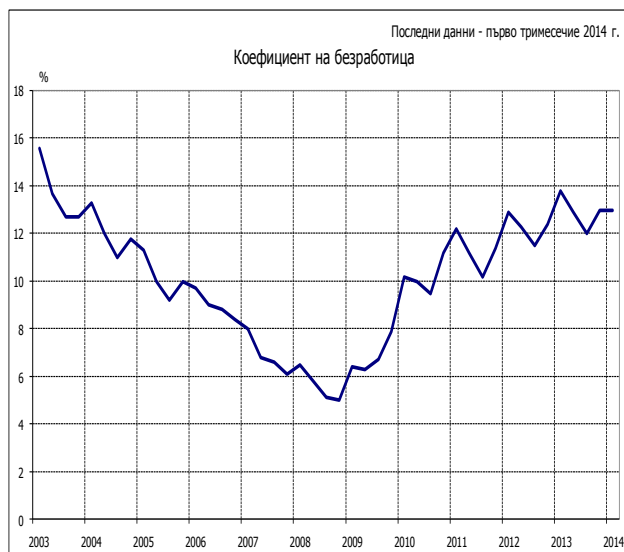
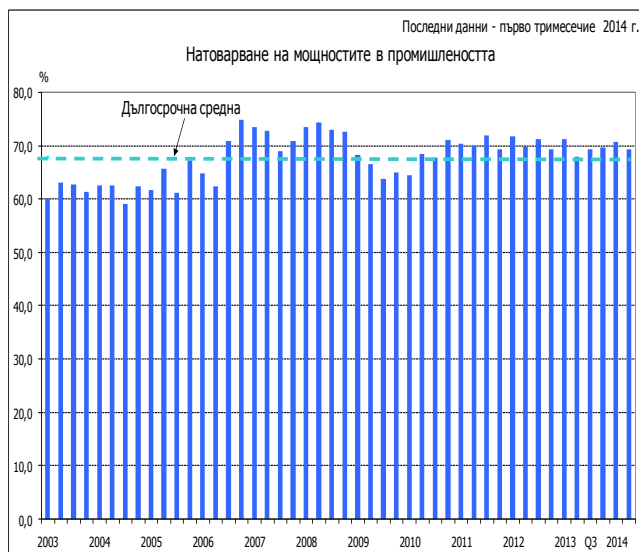

Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

3. ИНВЕСТИЦИИ

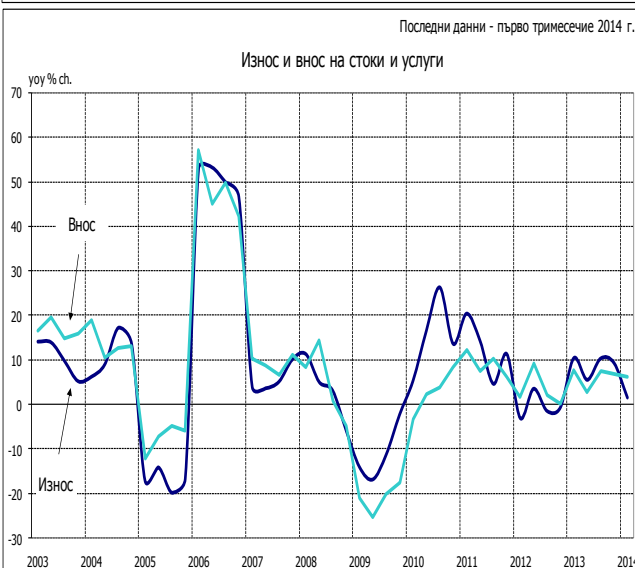
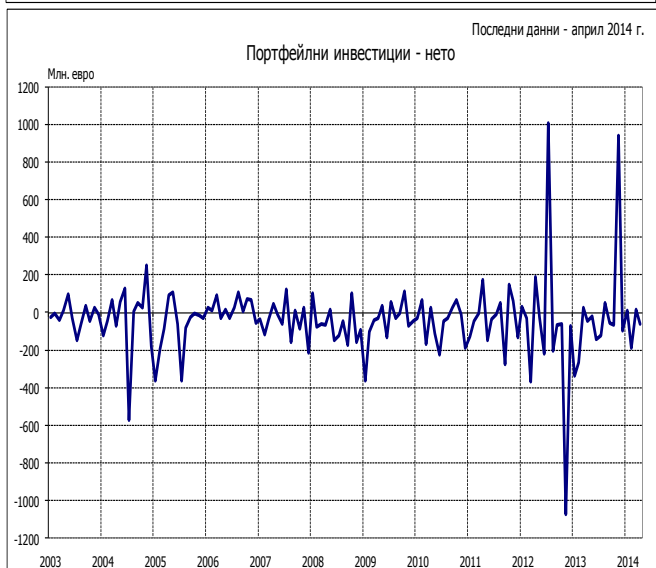
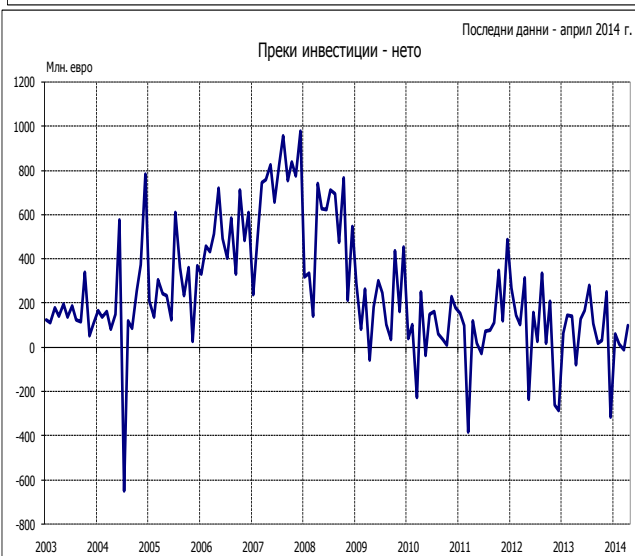
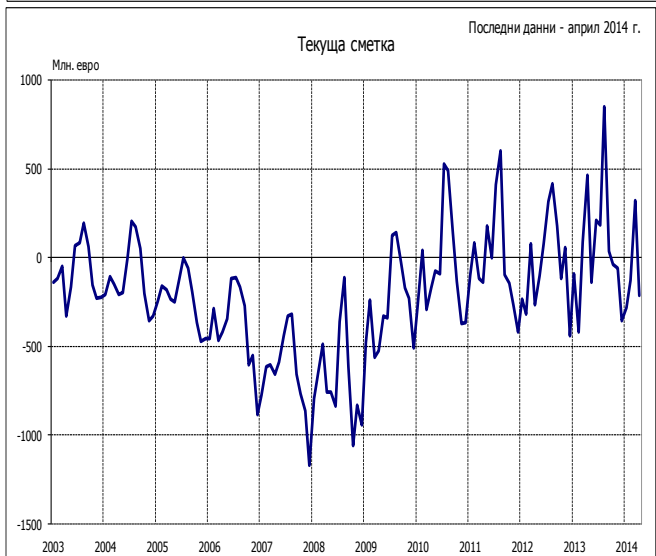
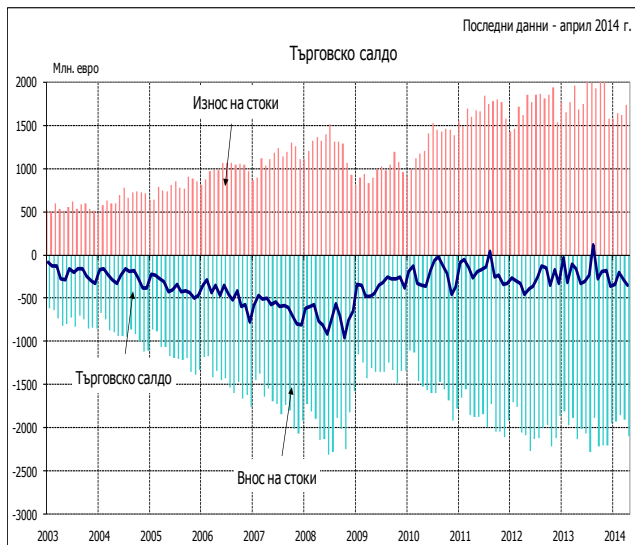
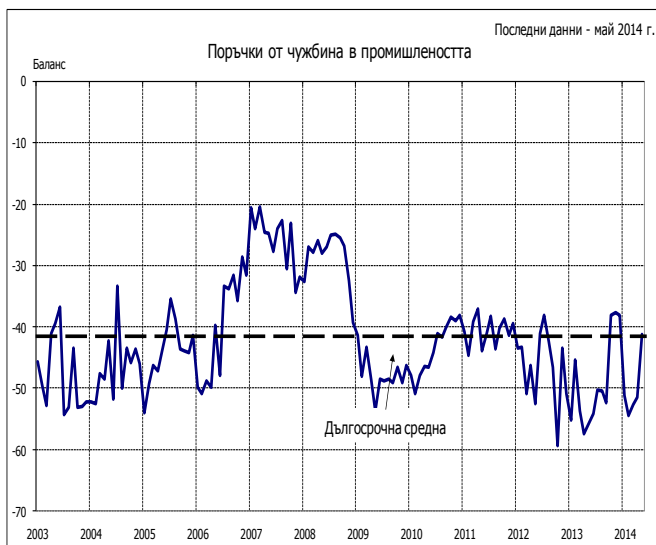
4. ПАЗАР НА ТРУДА

Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

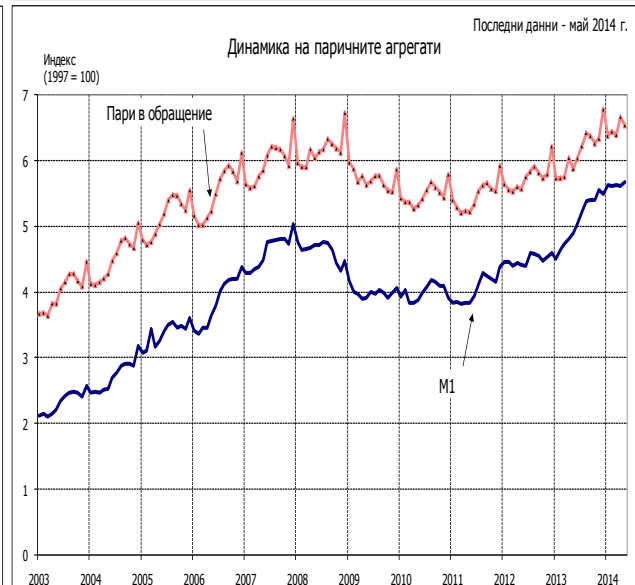
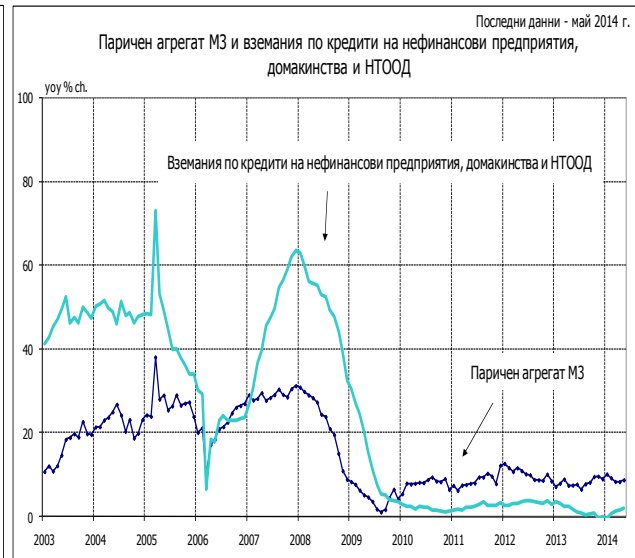
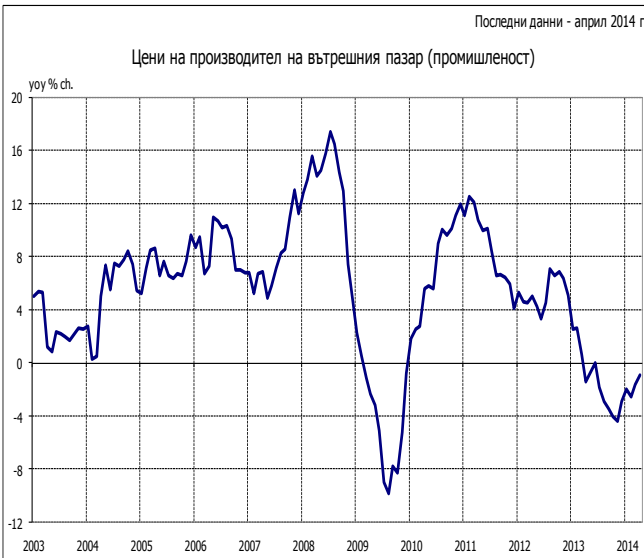
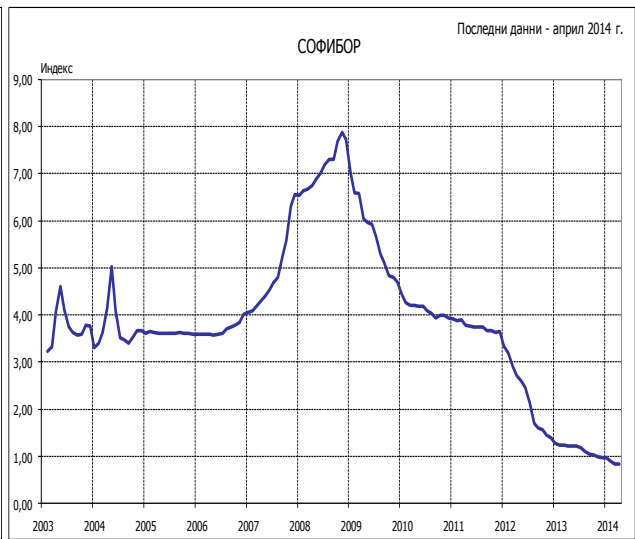

Забележка: yoу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: yoу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

Ключови показатели за България - Методологични бележки

№	Показатели	Пояснения	Източник
1. Производство			
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак).	НСИ
1.2.	Промишлено производство	Темп на нарастване спрямо базовия период, календарно изгладени данни	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
2. Индивидуално потребление			
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за общата икономическа ситуация, финансовото състояние, безработицата и спестяванията на домакинствата през следващите 12 месеца.	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване по съпоставими цени спрямо базовия период (2010), календарно изгладени данни.	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
3. Инвестиции			
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване (Данните се събират през януари, април, юли и октомври.).	НСИ
3.2.	Бруто образуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	V % от БВП	НСИ
4. Пазар на труда			
4.1.	Коефициент на безработица	Относителен дял на безработните от икономически активното население на България (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ
5. Международни трансакции			
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.4.	Търговско салдо	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.7.	Портфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
6. Цени			
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
7. Парични и финансови показатели			
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: Sofia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар)	БНБ
7.2.	M3	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100)	БНБ